

Bilag II.

Oversættelse.

**Minister for nedrustningsspørgsmål K. Helveg Petersens indlæg
i 1. udvalg tirsdag den 7. maj 1968
vedrørende udkastet til en traktat om ikke-spredning af kernevåben.**

De forenede Nationer behandler et af de betydeligste spørgsmål, som har stået på dagsordenen i organisationens historie. Generalforsamlingen skal tage stilling til det udkast til en ikke-spredningsaftale, der er fremlagt efter årelange besværlige forhandlinger i 18-magts nedrustningsudvalget.

Det er mere end 6 år siden, at Generalforsamlingen vedtog den af Irland foreslåede resolution 1665 (XVI), der opfordrede alle stater og ikke mindst atommagterne til at indgå en sådan aftale. Selve den omstændighed, at der skulle hengå så lang tid, før det har været muligt at fremlægge et traktatudkast, viser, hvilke enorme vanskeligheder der har måttet overvindes. Det er samtidig et bevis på, at der har eksisteret en fast beslutsomhed om at rydde vanskelighederne af vejen skridt for skridt. Der er god grund til i dag at hylde alle de nationer, som med utrættelighed på den ene eller den anden måde har været medvirkende til dette resultat.

Den danske regering anser det fremlagte aftaleudkast for tilfredsstillende og er følgelig rede til at underskrive aftalen, så snart den åbnes for undertegnelse. En naturlig konsekvens af denne holdning er, at mit land er at finde blandt medforslagsstillerne til den foreliggende resolution, der godkender traktaten og anmoder depositarmagterne om at åbne traktaten for undertegnelse snarest muligt samt udtrykker håbet om den videst mulige opslutning om traktaten.

Dermed hører resolutionens tekst imidlertid ikke op. I dens fjerde operative paragraf anmodes 18-magts nedrustningsudvalget i Genève om snarest muligt at fortsætte forhandlingerne om effektive foranstaltninger med hensyn til en indstilling af atom-

kapløbet, om atomnedrustning og om en traktat om almindelig og fuldstændig nedrustning under nøje og effektiv international kontrol.

Jeg er klar over, at det fremlagte resolutionsforslag her rører ved et væsentligt punkt, nemlig prioriteringen af nedrustningsforanstaltningernes rækkefølge, eller for at udtrykke det på en anden måde kan man stille det spørgsmål, om det fremlagte traktatudkast er i overensstemmelse med Generalforsamlingsresolution 2028 (XX), der bl. a. krævede en rimelig balance af gensidigt ansvar og forpligtelse for alle aftalparter. Flere lande har rettet kritik mod aftalen, fordi den anses for at være diskriminatorisk over for ikke-atommagterne.

I den anledning synes jeg, at jeg som repræsentant for et land, der er ikke-atommagt, og som ikke ønsker atomvåben placeret på sit territorium, bør benytte lejligheden til at sige, at en ikke-spredningsaftale isoleret betragtet ifølge sin natur gennem selve spredningsforbudet må indeholde et diskriminatorisk element i forhold til ikke-atommagterne. Ikke-spredningsaftalen bør imidlertid på grund af den politiske frysning af atomvåben, den indebærer, anskues i et perspektiv som et naturligt første led i en videre kæde af nedrustningsforanstaltninger, der forhåbentlig en dag kan bringe en aftale om fuldstændig og almindelig nedrustning inden for rækkevidde.

Ønskværdigheden af ikke-spredningsaftalen er almindelig anerkendt. Men spørgsmålet om, hvornår dette første skridt skal tages, synes derimod ikke at få samme entydige svar i alle lande. Jeg mener imidlertid, at det er af helt afgørende betydning, at vi holder os tidsfaktoren for øje, og erkender, at enhver unødigt forsinkelse af en